

Dialog. Thorvaldsen og Gl. Holtegaard. To seværdige dialogudstillinger mixer æstetik og politik med humor og visuelt overskud.

De højste et flag

AF METTE SANDBYE

På gårdspladsen foran kunsthallen Gl. Holtegaard vajer for tiden et underligt flag, halvt hvidt, halvt Dannebrog, som om flagtrykkeren var fuld og skæv den dag, han trykte flaget. På taget af Thorvaldsens Museum blaffer ligeledes et usædvanligt flag, helt hvidt er det. Det første flag er et værk af Peter Holst Henckel (f. 1966), det andet er af duoen Hesselholdt & Mejlvang (født henholdsvis 1974 og 1976). Og det er ikke de eneste ligheder mellem deres aktuelle udstillinger. I takt med tidens optagethed af miljøproblemer, køn, race, migration og kolonialisme oplever man i disse år et stigende fokus på de temaer i kunsten. For de tre kunstnere har de emner faktisk stået i centrum i mange år i en praksis, der involverer materialetyper fra flagproduktion til fotografi, video, collager og installationer, for især duoen vedkommende meget ofte tilsat en god portion teatralisk humor. Deres hvide flag blev for eksempel – sammen med en hvid blomsterkrans – plantet højt oppe på museumstaget til fernisering forleden af kunstnerne i hvide kjortler og laurbærbesmykkede hoveder, hejst derop i stiv kuling i en lift fra Slagelse Liftudlejning. Aktionen var en »reenactment« af en aktion af den danske maler Bolette Puggaard, der ved museets rejsegilde i december 1841 plantede en krans og den franske trikolore samme sted som en protest mod enevælden og et forsvar for den kunstneriske frihed, for begge køn.

Både Gl. Holtegaard og Thorvaldsens Museum har en god og lang tradition for at invitere kunstnere til at gå i dialog med stedets historie og arkitektur og for Thorvaldsens vedkommende med de værker, der normalt fylder huset. På baggrund af en lang research i museets arkiver forholder Sofie Hesselholdt og Vibeke Mejlvang sig på én gang tvetydigt, undersøgende og anerkendende til Thorvaldsen. De ser ham som en frisindet, berejst kosmopolit, der gik ind for en demokratisering af kunsten (han skænkede sit museum til folket, ikke til kongen), og for at kvinder også skulle have adgang til Akademiet. De har installeret en multikulturel

Peter Holst Henckels Dannebrog med et tvist. FOTO: SCANPIX

collage af (bede-)tæpper fra hele verden over for Thorvaldsens velsignende Kristus, de tager hvidt hår og skæg på og laver selfie med mesteren. De rokerer om på Thorvaldsens antikke samlinger og sætter plasticfigurer af mandetyper som matros, jæger og viking ind blandt de antikke kvindehoveder.

Der løber samtidig en politisk drøftelse af nationalisme og racisme gennem deres mange indgreb: Hvide marmorbuster af kvinder får hvide burkalignende overdækninger, som gør dem lettere uhyggelige, i en filmet happening vasker ikke-hvide performere hvide flag og tvinger derefter publikum til at give hånd, i en lydinstallation på trappen hører vi på skift Reagans berømte ord til Gorbatsjov: »Tear down this wall« og Trump, der 30 år senere råber: »Build that wall«, begge stemmer tilsat folkejubil. Det er lige før, nutidskoblingen her bliver for agitpropagtig, men kunstnerne magter at reaktualisere Thorvaldsen.

Gl. Holtegaard blev opført som landsted i 1756 midt i den florissante handelsperiode og har samtidig rødder i denne transatlantiske slavehandel. Peter Holst Henckel indtager hele huset i en totalinstallation sammensat af nye og lidt ældre værker, som kredser om paradisforestillinger, der, dengang som nu, oftest var forbundet med blindhed over for, afskærmning fra eller ligefrem undertrykkelse af de andre, de lokale. Paradistanken var også tæt knyttet til Oplysningstidens interesse for vidensindsamling fra hele verden, som igen også hænger sammen med kolonialiseringen. Elegante og højst dekorative collager mixer afbildninger af svampe fra oplysningsstorværket Flora Danica, som blev påbegyndt samtidig med husets opførelse, med nutidige pressefotos og fotos af hænder. Her ser vi pludselig Olof Palme, der som Thorvaldsen også var en verdensmand, som kæmpede for demokratisk åbenhed på tværs af kulturer. Bag et gardin gemmer sig et grusomt kobberstik fra 1800-tallets lægevidenskab, hvor det på en sort mand demonstreres, hvordan man kan uddrive det onde ved at bore et hul gennem kraniet. I havesalen skaber kunstneren et illusionsrum med nye døre og vinduer, der dels leder ud til en dansk guldalderbøgeskov, dels til et landskab af sukker, som også peger bagud til Danmark som kolonimagt i Vestindien. Der er altid politiske temaer ude at gå i Holst Henckels værker, men samtidig er de stærkt æstetiske og for de flestes vedkommende lokkende mystiske på en meget inviterende måde. Indimellem bliver de for firkantede: et foto af Inger Støjberg med ansigtet dækket af »lagkageflødeskum«, en pixeleret golden retriever i overstørrelse (som den på Dansk Folkepartis plakat), et rum med bogstaver, der ligger hulter til bulter for at vise sprogets sammenbrud.

Hesselholdt & Mejlvang: This Moment is the Beginning, Thorvaldsens Museum, til 1. sept. Ti.-søn. 10-17.
Peter Holst Henckel: Gensyn med Paradis, Gl. Holtegaard, Attemosevej 170, til 22. april. Ti.-søn. 12-17, to. 12-20.

NYBORG STRAND®
HOTEL OG RESTAURANT

PÅSKEHØJSKOLE
Nyd ferien med indhold 19.-23. april 2019

Hele Danmarks mødested
Billede: Janne Klerk: Fynshoved.

**Fire højskoledage:
Dét Danmark, jeg holder af**

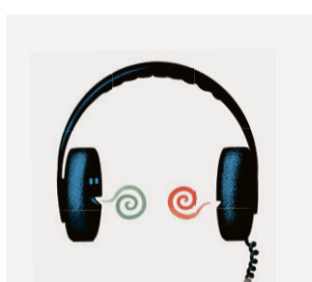
Mød bl.a. Ida Auken, Britta Schall Holberg, Egon Clausen, Gunhil Agger, Mikael Wivel, Peter Lodberg, Inger Nygaard Kaad, Willy Egmosse og Morten Aagaard.

Mødet er tilrettelagt og ledes af bl.a. tidligere højskoleforstander og sognepræst Bent Martinsen.

Pris pr. person i enkelt- eller dobbeltværelse inkl. fuld forplejning kr. 4.025,-

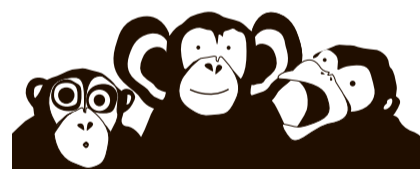
BESTIL BROCHURE ELLER BOOK OPHOLD
Østerøvej 2 5800 Nyborg 65 31 31 31 nyborgstrand.dk

**KUNST
HØJSKOLEN
PÅ ÆRØ**
info@kunstaeroe.dk

weekendavisen.dk

PSST...!

AF ANNA RAABY RAVN

FILOSOFFEN er iklædt sort kasket, mørkegrå sweatshirt og et par gråvaskede jeans. Skægget er moderigtigt trimmet, og han er åbenlyst en ganske hip filosof. **Rasmus Ugilt**, som han hedder, skal holde et foredrag om **Sigmund Freuds** problematiske forhold til religion som sådan og til **Moses** i særdeleshed.

»Enhver form for religion er for Freud en slags kollektiv neurose,« indleder Rasmus Ugilt. »Og den tanke var lidt af et problem for ikke bare 1920ernes tilknappe og troende **Wien**, men også for Freud selv, der var jøde.«

Aftenens foredrag er det første i en længere række af arrangementer på **Hovedbiblioteket i Krystalgade i København K**. Der er ganske proppet i rummet under rulletrapperne på biblioteket. Størstedelen af de fremmødte er tilsyneladende universitetsstuderende, og jeg tæller en del hornbriller, den såkaldte **KUA-brille**, og ligeledes en del praktiske, men ligeledes hippe, dunjakker i jordfarver.

»Freud var en skandaløs herre,« forklarer Rasmus Ugilt og rømmer sig: »Dels introducerede han os for barnets seksualitet, hvilket var en grotesk ting på hans tid, dels insisterede han på, at mennesket ikke er herre i eget hus.« Herfra præsenterer Ugilt et par grundlæggende termer i den psykoanalytiske

teori. Noget med tabu, totem, incest og fadermord.

Flere af de fremmødte nikker, de genkender begreberne, og mange af os fniser lidt for højt, da Rasmus Ugilt lidt for levende beskriver, hvordan et barn ser sine forældre dyrke sex. Herfra opstår først traumet, dernæst neurosen, lyder det. Jeg er nogenlunde med så langt, men må indrømme, at jeg taber tråden, da vi når til Moses. Eller til Freuds karakteristik af Moses, der altså udkom som bog, **Moses og Monoteismen**, i 1929. Den har jeg simpelthen ikke fået læst.

»Bogens argumentation er noget tynd og inkonsistent,« forklarer filosofen, men den er ikke desto mindre »et morsomt tankeeksperiment«.

Det, der lader til at være centralt, er, at Moses ifølge Freud ikke var jøde, men egypter. Og jødedommen var ifølge Freud ikke den første, som Moses og **Gud** ellers påstod, monoteistiske religion. En farao ved navn **Akenaton** – ham, der var gift med **Nefertiti** – havde længe forinden dyrket solens stråler som sin eneste Gud.

»Og så er Moses slet ikke et jødisk, men et egyptisk navn,« tilføjer min sidemand. Han har faktisk læst Freuds bog, og han synes, at Rasmus Ugilts beskrivelse af den som »et morsomt tankeeksperiment« er en ganske præcis beskrivelse. For Freud er morsomme tankeeksperimentet hverken uvæsentlige eller pjattede, lyder det fra Ugilt. De kan åbenbart fortælle os en hel del om kulturens ubevidste.

Jeg er ikke helt overbevist, men jeg tænker alligevel at dukke op, når også **Abraham** skal en tur på briksen.